

دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

اسهال و استفراغ در کودکان

علی خاکشور

متخصص کودکان و نوزادان

استادیار دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

نازی شکراللهی

کارشناس مامایی، مرکز بهداشت شهرستان بهاباد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی خراسان شمالی

سرشناسه:	فاکشور، علی، ۱۳۴۶
عنوان و نام پدیدآور:	اسهال و استفراغ در کودکان/علی فاکشور، نازی شکرالهی.
مشخصات نشر:	تهران: آرویح ایرانیان؛ فراسان شمالی؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فراسان شمالی، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری:	۷۷ ص.؛ مصور (رنگی)
شابک:	۴-۱۹۴-۵۰۴-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیب
موضوع:	اسهال در کودکان
موضوع:	پرستاری کودکان بیمار
شناسه افزوده:	شکرالهی، نازی، ۱۳۵۸
شناسه افزوده:	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فراسان شمالی
رده بندی کنگره:	۴۵۶RT / الف ۵ خ ۲ ۱۳۹۱
رده بندی دیویی:	۶۱۸/۹۲۳۴۰۷
شماره کتابشناسی ملی:	۳۰۷۳۹۸۶

کلیه حقوق برای دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی محفوظ است

اسهال و استفراغ در کودکان

علی خاکشور - نازی شکرالهی

چاپ و نشر: آرویح ایرانیان

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

تیراژ: ۱۰۰۰

چاپ اول: ۱۳۹۱

شابک: ۴-۱۹۴-۵۰۴-۹۶۴-۹۷۸

آدرس دفتر: تهران، خیابان شریعتی، بالاتر از سه راه طالقانی، خیابان خوادکارگر،

پلاک ۱۴، واحد ۷

تلفن: ۷۰۵۳۷۰۷۶

آدرس چاپخانه: تهران، خیابان شریعتی، بالاتر از سه راه طالقانی، پلاک ۱۸۱

تلفن: ۷۷۵۰۰۵۶۵

«یرفع الله الذین امنوا منکم و الذین اوتوا العلم درجات»

خداوند کسانی را که ایمان آورده اند و کسانی که علم به آنان داده شده درجات عظیمی می بخشد.

با اطمینان می توان گفت در هیچ یک از ادیان و مکاتب همچون اسلام بر کسب معرفت و آگاهی بر پایه دانش اندوزی و ژرف نگری تأکید نشده است تا بدانجا که توحید به مثابه بنیان ایمان، حاصل تعقل و علم ورزی شناخته شده است و همواره مسلمانان به کسب علم و دانش ترغیب شده اند تا حدی که پیامبر (ص) دانش را سرآغاز هر نیکویی دانسته است.

مقام معظم رهبری نیز پیشرفت علم بدون تحقیق را ناممکن دانسته و تولید علم با نگاه مبتکرانه و سازنده در محیط دانشگاه را توصیه کرده اند.

پژوهش مسیری روشن برای انتقال رویکردهای مناسب و پیشرفتهای علمی در فرایند بازنگری مشکلات جوامع در تمامی علوم است، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی نیز حمایت های مادی و معنوی خود از فعالیت های پژوهشی، جهت ظهور اندیشه ها و تفکرات مبتنی بر علم و دانایی را به روشنی ابراز و اعلام کرده است تا کمکی به دسترسی آسان تر جامعه دانشگاهی به منابع علمی شود که نمره آن رشد و بالندگی هر چه بیشتر کشور سرافرازمان را در پی خواهد داشت.

از آنجا که یکی از اهداف اصلی پژوهش کمک به ارتقای کمی و کیفی نشر می باشد کتاب حاضر که حاصل تجربیات و پژوهش های نویسندگان این اثر در زمینه اسهال و استفراغ در کودکان می باشد، جهت استفاده دانش پژوهان عزیز ارائه می شود.

دکتر علیرضا گلشن

معاون تحقیقات و فناوری

دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی

اسهال از جمله بیماری‌هایی است که در تمام دنیا شایع بوده و یکی از معضلات بهداشتی اکثر جوامع می‌باشد. که همه ساله موجب زیانهای جبران‌ناپذیر و تلفات انسانی می‌گردد. علیرغم تلاشهای کشورها در دو دهه اخیر و پیشرفت‌های چشمگیر در کاهش مرگ و میر هنوز یکی از مشکلات کشور های جهان سوم است. حدود ۲/۳ میلیون مرگ کودک در زیر ۵ سال، هر دقیقه ۱۰ کودک قربانی اسهال و استفراغ می‌شود. مرگ و میر بعلت اسهال ۳۶۰۰۰ در سال ۶۵ و در حال حاضر کمتر از ۳۰۰۰ کاهش یافته است. براساس گزارش‌های موجود، میزان مرگ و میر کودکان به علت اسهال در آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین ۶ تا ۷ میلیون مورد در سال (۱۲۶۰۰ مورد مرگ و میر در روز می‌باشد) عوامل گوناگونی از قبیل تراکم جمعیت، فقر، امکانات بهداشتی، اطلاع‌رسانی اندک، سوء تغذیه و شرایط اجتماعی و رفتاری در افزایش میزان شیوع اسهال در کشورهای در حال توسعه دخالت دارند. عوامل مسبب اسهال در کشورهای توسعه یافته و کشورهای در حال توسعه، از الگوی متفاوتی برخوردار هستند، بطوری که در کشورهای توسعه یافته، ویروس‌ها سهم عمده‌ای در ایجاد اسهال‌های کودکان داشته و باکتری‌ها در جایگاه بعدی قراردارند. درمقابل در کشورهای در حال توسعه، علاوه بر اینکه میزان اسهال در کودکان از شیوع بالاتری برخوردار است، عوامل بیماریزای بیشتری، نیز از آنها جداسازی می‌شود. ویروس‌ها بیشترین سهم را در بین عوامل مولد اسهال دارند. باکتری‌ها در رتبه دوم و انگل‌ها به عنوان سومین عامل مهم اسهال در کشورهای در حال توسعه معرفی شده‌اند.

در حال حاضر مرگ و میر ناشی از اسهال به دلیل بهبود و ارتقاء پروتکل‌های درمانی و نیز بهبود وضعیت تغذیه شیرخواران در دوره بیماری کاهش یافته است. بنابراین جهت ارتقاء سطح آگاهی، بهبود نگرش و باورها و ارتقاء رفتارهای سالم از طریق افزایش سطح آگاهی سلامت گروه‌های مختلف جامعه و به منظور کاهش مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال مجموعه حاضر تدوین گردیده است. امیداست جهت پیشبرد اهداف تعیین شده ارتقاء سلامت و به منظور توانمند سازی افراد و افزایش سلامت آنها تاثیرگذار باشد.

این کتاب تقدیم می گردد

به کسانی که در جهت پویایی علم و دانش گام بر می دارند و هدف آنها جز سر بلندی

کشور و خدمت به نیازمندان و دردمندان نیست

www.ketab.ir

فهرست مطالب

نام فصول	صفحه
فصل اول:	
مکانیسم ایجاد اسهال	۱۳
اسهال چیست؟	۱۵
راههای انتقال اسهال	۱۹
آمار اسهال در ایران و جهان	
عادات غلط زندگی	۲۰
فصل دوم:	
انواع اسهال	۲۳
علت ایجاد اسهال	۲۵
پیشگیری از بروز دهیدراسیون	۲۷
نشانه های کم آبی	۲۹
موارد ارجاع به پزشک	۳۰
فصل سوم:	
درمان	۳۳
جدول مراقبت و ارزیابی اسهال کودکان	۳۹
نکات مهم	۴۲
تغذیه	۴۵
فصل چهارم:	
راههای پیشگیری	۵۴
سوالات رایج	۵۷
درمان و مراقبت های پرستاری	۵۸
فصل پنجم:	
استفراغ و علل	۶۹
منابع	۷۶